

SIKKERHEDSDATABLAD

Balsamterpentin

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 27.12.2012

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Balsamterpentin

Kemisk navn Terpentin, olie

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet eller præparatet Opløsningsmiddel.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Ottosson Färgmakeri AB

Postadresse Lillegårdsvägen 14

Postnr. 247 70

Poststed Genarp

Land Sweden

Telefon 004640482574

Telefax 004640482670

E-mail info@ottossonfarg.com

Web-adresse http://www.ottossonfarg.com

Kontaktperson Gunnar Ottosson

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftinformationscentralen:112

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC Xn, Xi, N; R20/21/22, R36/38, R43, R51/53, R65

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Flam. Liq. 3; H226; Acute tox. 4; H302; Acute tox. 4; H312; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Irrit. 2; H319; Acute tox. 4; H332; Aquatic Chronic 2; H411;

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensætning på etiketten Terpentin, olie: 100 %

Signalord Fare

Faresætninger H226 Brandfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved indtagelse.

	H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H312 Farlig ved hudkontakt. H315 Forårsager hudirritation. H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion. H319 Forårsager alvorlig øjenirritation. H332 Farlig ved indånding. H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
Sikkerhedssætninger	P210 Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt. P301 + P310 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge. P331 Fremkald IKKE opkastning. P302 + P352 VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. P501 Indholdet/holderen bortskaffes som farligt affald.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Farebeskrivelse	Sundhedsfare: Sundhedsfarlig produkt. Brandfare: Opbevares som brandfarlig væske. Miljørisici: Miljøfarlig produkt.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Terpentin, olie	CAS-nr.: 8006-64-2 EF-nr.: 232-350-7 Indeksnr.: 650-002-00-6 Synonymer: Terpentin, vegetabilsk	R10 Xn; R20/21/22, R65 R43 Xi; R36/38 N; R51/53 Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Acute tox. 4; H302 Asp. Tox. 1; H304 Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Aquatic Chronic 2; H411	100 %
Komponentkommentarer	Se afsnit 16 for den fulde tekst af R-sætninger og faresætninger. Grænseværdier er nævnt under afsnit 8, hvis de er tilgængelige.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Fjern forurenede tøj. Giv aldrig noget gennem munden til en bevidstløs person.
Indånding	Frisk luft og hvile.
Hudkontakt	Vask huden med sæbe og vand. Søg læge ved fortsatte gener.
Øjenkontakt	Løft øjenlåget. Skyl straks med rigelige mængder vand eller øjenvaskopløsning i op til 10 minutter. Søg læge ved vedvarende gener.
Indtagelse	Skyl munden med vand. Giv et par glas vand at drikke, hvis den tilskadedkomne er ved fuld bevidsthed. Søg læge ved vedvarende gener.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Indånding: Irriterer åndedrætsorganerne.
--------------------------------	--

Hudkontakt: Irriterer huden. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
 Øjenkontakt: Irriterer øjnene.
 Indtagelse: Indtagelse kan forårsage kvalme og opkastning. Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk overvågning for forsinkede effekter	Kemisk lungebetændelse kan forekomme så langt som en dag efter aspiration.
Anden information	Symptomatisk behandling.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Ved brandslukning anvendes alkoholresistent skum, kulsyre, pulver eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Direkte vandstråle.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Brandfarlig væske og damp. Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er tungere end luft og kan spredes langs gulve til antændelseskilder.
Farlige forbrændingsprodukter	Carbonmonoxid (CO). Carbondioxid (CO ₂).

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Anden information	Beholdere som udsættes for flammer, køles med vand fra siden indtil branden er slukket. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.
-------------------	--

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Generelle tiltag	Må kun bruges på steder med god ventilation. Hold personer væk fra stedet. Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Undgå indånding af dampe. Holdes væk fra antændelseskilder.
Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	Anvend personlige værnemidler, se afsnit 8.
Farlige forbrændingsprodukter	Carbonmonoxid (CO). Carbondioxid (CO ₂).

6.1.1. For ikke-indsatspersonel

Beskyttelsesudstyr	Anvend personlige værnemidler, se afsnit 8.
--------------------	---

6.1.2. For indsatspersonel

For indsatspersonel	For mindre spild: Brug beskyttelsesudstyr som angivet i afsnit 8. For større spild: Brug kemisk beskyttelsesdragt og åndedrætsværn.
---------------------	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Forhindre spildt materiale i at trænge ned i vandløb eller kloakker og undgå forurening af jord eller vegetation. Hvis dette ikke er muligt, så kontakt omgående politi og kompetente myndigheder.
-----------------------------------	--

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Spild inddæmmes med vermikulit, sand, jord eller andet inert absorptionsmiddel og opsamles i lukkede beholdere. Opsamlet materiale bortskaffes som farligt affald, jf. punkt 13.
------------------------	---

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se afsnit 8 for personlige værnemidler. Med hensyn til behandling af affald, se afsnit 13.
-------------------	---

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Undgå at indånde dampene. Undgå kontakt med gnister, åben ild og varme overflader. Vask hænder før pauser og efter arbejde.
------------	---

Beskyttelsesforanstaltninger

Foranstaltninger til at forhindre brand	Undgå kontakt med antændelseskilder.
---	--------------------------------------

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Opbevares som brandfarlig væske. Opbevares på et køligt og tørt sted i tæt lukket emballage på et godt ventileret område adskilt fra antændelseskilder. Rygning forbudt. Åbnet emballage må lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.
Specielle egenskaber og farer	Holdes væk fra varme, gnister eller åben ild.
Forhold der skal undgås	Holdes væk fra stærke oxidationsmidler.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)	Opløsningsmiddel.
----------------------------	-------------------

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Administration

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Terpentin, olie	CAS-nr.: 8006-64-2 EF-nr.: 232-350-7 Indeksnr.: 650-002-00-6 Synonymer: Terpentin, vegetabilsk	8 t.: 25 ppm 8 t.: 140 mg/m3	2011

8.2. Eksponeringskontrol

Foranstaltning til kontrol af eksponering på arbejdspladsen	Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Undgå at indånde dampene fra produktet. Vask hænder før pauser og efter arbejde. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under håndtering af produktet.
---	--

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Brug egnet åndedrætsværn ved utilstrækkelig ventilation. Brug åndedrætsværn med gasfilter A (brunt).
---------------	--

Beskyttelse af hænder

Egnede handsker	Brug beskyttelseshandsker af: Nitrilgummi.
-----------------	--

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm ved risiko for stænk.
----------	---

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)	Bær passende tøj.
------------------------------	-------------------

Farer ved opvarmning

Farer ved opvarmning	Produktet er brandfarligt.
----------------------	----------------------------

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet	Undgå udledning til vand og spildevand.
--	---

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske.
Farve	Transparent
Lugt	Stikkende lugt.
Kommentarer, pH (som det leveres)	Ikke bestemt.

Smeltepunkt/smeltepunktsinterval	Værdi: -50 °C
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktsinterval	Ikke bestemt.
Kogepunkt/kogepunktsinterval	Værdi: 150-180 °C
Flammepunkt	Værdi: 35 °C
Antændelighed (fast stof, gas)	Ikke relevant.
Ekspløsningsgrænse	Værdi: 0,8-6 vikt-%
Damptryk	Værdi: 6,7 hPa Test temperatur: 25 °C
Relativ massefylde	Værdi: 0,860 g/cm ³
Vandopløselighed	Ikke vandopløselig.
Kommentarer, Viskositet	Tunnflytende.

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Fysiske og kemiske egenskaber	Ikke relevant.
-------------------------------	----------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ikke reaktive.
-------------	----------------

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale brugs- og opbevaringsforhold.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Ingen anbefaling.
-------------------------------	-------------------

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås	Må ikke opbevares i nærheden af ☐ ☐ varme, gnister eller åben ild.
-------------------------	--

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Stærke oxidationsmidler.
----------------------------	--------------------------

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Carbonmonoxid (CO). Carbondioxid (CO ₂).
-------------------------------	--

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Terpentin, olie
LD50 oral	Værdi: > 5000 mg/kg Forsøgsdyrsart: rotte
LD50 dermal	Værdi: > 2000 mg/kg Forsøgsdyrsart: kanin
LC50 indånding	Værdi: 12 mg/l Forsøgsdyrsart: rotte Varighed: 6 h
Komponent	Terpentin, olie
Akut toksicitet	Hud: Irriterer huden. Øjen: Forårsager alvorlig øjenirritation.
Aspirationsfare	Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Farlig ved indånding. Kan irritere luftvejene/lungerne.
Hudkontakt	Farlig ved hudkontakt. Irriterer huden.
Øjenkontakt	Forårsager alvorlig øjenirritation.
Indtagelse	Farlig ved indtagelse. Kan fremkalde ubehag ved indtagelse. Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Sensibilisering	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
Enkel STOT-eksponering	Ingen skader på indre organer opstår.
Gentagne STOT-eksponeringer	Ingen skader på indre organer opstår.

Kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske

Kræftfremkaldende egenskaber	Ingen kræftfremkaldende effekter er kendte.
Mutagenitet	Ingen mutagene kendte egenskaber.
Fosterbeskadigende egenskaber	Ingen teratogene virkninger er kendt.
Reproduktionstoksicitet	Ingen reproduktionstoksicitet virkning er ikke kendt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet	Giftig for vandlevende organismer.
---------------	------------------------------------

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Terpentin, olie
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 26 mg/l Art: Danio rerio Varighed: 96 h
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 6,4 mg/l Art: Daphnia magna Varighed: 48 h
Persistens og nedbrydelighed	Stoffet er let bionedbrydeligt.
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 72 % Testperiode: 28 dage Testmetode: OECD 301F
Bioakkumulering	Data mangler.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed	Stoffet er let bionedbrydeligt.
------------------------------	---------------------------------

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Data mangler.
----------------------------	---------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke opløselig i vand. Kan vara rörlig i markprofilen.
-----------	--

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Stoffet er ikke klassificeret som PBT eller vPvB.
--------------------------	---

12.6. Andre negative virkninger

Miljøoplysninger, konklusion	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
------------------------------	---

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Farligt affald produkt	Kasseret produkt og relateret affald er klassificeret som farligt affald i henhold til EU Affald forordningen. For bortskaffelse kontakt godkendte affald handlere. Tilladelse kræves.
Farligt affald emballage	Tomme urensede emballage er farligt affald.
Produkt klassificeret som farligt affald	Ja
Emballage klassificeret som farligt affald	Ja
EAK-kode nr.	EAK: 08 01 11 Maling- og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer EAK: 15 01 10 Emballage, som indeholder rester af eller er forurenede med farlige stoffer
Anden information	Produktet afleveres til godkendt deponeringssted for farligt affald.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	1299
RID	1299
IMDG	1299
ICAO/IATA	1299

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	TERPENTIN
RID	TERPENTIN
IMDG	TURPENTINE
ICAO/IATA	TURPENTINE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	3
Fare nr.	30
RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballagegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

ADR	Ja
RID	Ja
IMDG	Ja
ICAO/IATA	Ja

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

ADR Andre relevante oplysninger	Tunnelrestriktionskode:(D/E)
EmS	F-E, S-E

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante oplysninger.

Andre relevante oplysninger.	Ikke inkluderet i disse regler.
------------------------------	---------------------------------

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anden mærkeinformation	Opbevares som brandfarlig væske.
Love og regulativer	Oplysningerne i dette datablad er medtaget i overensstemmelse med retningslinjerne i forordning (EF) nr. 1907/2006.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
CSR kræves	Ja
CSR placering	Kemikaliesikkerhedsvurdering vil blive udført.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Liq. 3; H226; Acute tox. 4; H302;
--	--

	Acute tox. 4; H312; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Irrit. 2; H319; Acute tox. 4; H332; Aquatic Chronic 2; H411;
Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R10 Brandfarlig. R20/21/22 Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse. R36/38 Irriterer øjnene og huden. R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R65 Farlig; kan give lungeskade ved indtagelse.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H226 Brandfarlig væske og damp. H302 Farlig ved indtagelse. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H312 Farlig ved hudkontakt. H315 Forårsager hudirritation. H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion. H319 Forårsager alvorlig øjenirritation. H332 Farlig ved indånding. H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af sikkerhedsdatabladet	Test Report 142/03, Linoljefärg - Vit, Daphnia magna, immobilisation test, Toxicon AB, Landskrona, Sweden, October 21 2003.
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Ottosson Färgmakeri AB